

Служба „Преса и
информация“

Общ съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 160/13
Люксембург, 13 декември 2013 г.

Решение по дело T-240/10
Унгария/Комисия

Общият съд отменя решенията, с които Комисията разрешава пускането на генетично модифицирания картоф „Amflora“ на пазара

Комисията е нарушила процесуалните правила на режимите за разрешаване на ГМО в Съюза

На територията на Европейския съюз генетично модифицираните организми (ГМО) могат да бъдат освобождавани в околната среда или пускани на пазара само ако е налице разрешение, което се предоставя за специфична употреба, при определени условия и след научна оценка на рисковете.

Разрешителният режим обхваща две различни процедури, приложими в зависимост от планираната употреба на ГМО. Първата, чиито правила се установени в Директива 2001/18/ЕО¹, е процедура за разрешаване на ГМО с оглед на съзнателното им освобождаване в околната среда. При тази процедура разрешението по принцип се издава от държавата членка, в която предприятието е подало съответното заявление. Другите държави членки и Комисията обаче могат да изложат своите възражения във връзка с евентуалното разрешение.

Втората разрешителна процедура, въведена с Регламент 1829/2003², се отнася до генетично модифицираните храни и фуражи. В този случай заявлението за разрешение се оценява на равнището на Съюза.

Когато е повдигнато възражение в рамките на първата процедура или е подадено заявление за разрешение в рамките на втората процедура, окончателното решение относно разрешението се взема от Комисията или Съвета въз основа на научните становища на Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ).

В тези случаи Комисията се подпомага от два комитета³, които са съставени от представители на държавите членки и дават становище след като се запознаят със становищата на ЕОБХ. Ако становището на компетентния комитет е положително, Комисията издава разрешение за съответното ГМО. Ако пък липсва становище или то е отрицателно, Комисията изпраща предложение за разрешение на Съвета, който може да приеме или да се противопостави на предложението. Ако Съветът не приеме решение, Комисията издава разрешението.

Чрез свое дъщерно дружество дружеството BASF Plant Science GmbH иска, от една страна, от шведските органи да разрешат пускането на генетично модифицирания картоф „Amflora“ на пазара с оглед на отглеждането и използването му за промишлени цели. Тъй като

¹ Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 година относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕИО на Съвета (ОВ L 106, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 7, стр. 75).

² Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2003 година относно генетично модифицираните храни и фуражи (ОВ L 268, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 41, стр. 3).

³ В случая става въпрос за Регулаторния комитет за съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда, създаден с Директива 2001/18/ЕО, и за Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните, предвиден в Регламент (ЕО) № 1829/2003.

коментари по това заявление представят редица държави членки, вземането на окончателно решение е поверено на органите на Съюза.

От друга страна, дружеството BASF инициира пряко пред органите на Съюза разрешителна процедура с цел този картоф да може да се използва за производството на фураж. Съответното заявление обхваща и хипотезата на случайно наличие на следи от ГМО в хранителните продукти и фуражите.

След като през 2005 г. получава положителни становища от ЕОБХ, Комисията представя на комитетите предложения за издаване на разрешение, а след това, при липсата на становище от тяхна страна, на Съвета, който не приема решение. Следователно на този етап Комисията е могла да издаде исканите разрешения. След като обаче получава в хода на разрешителните процедури данни за несъответствия между отделните научни становища на ЕОБХ, Комисията не издава разрешения, а решава да се консултира отново с този орган, за да получи разяснения по въпросните становища. През юни 2009 г. ЕОБХ издава консолидирано научно становище (подписано от някои от членовете му с особено мнение поради несъгласие с направените заключения), в което потвърждава, че картофът „Amflora“ не създава риск нито за здравето на човека, нито за околната среда. След това становище Комисията не сезира компетентните комитети с нови проекти на решения за издаване на разрешения, а с решения от 2 март 2010 г.⁴ издава двете искани разрешения.

Тъй като обаче счита, че картофът „Amflora“ създава риск за здравето на човека и животните, както и за околната среда, Унгария подава жалба за отмяна на приетите от Комисията решения за издаване на разрешения. Франция, Люксембург, Австрия и Полша встъпват в производството в подкрепа на исканията на Унгария.

С постановеното днес решение Общият съд установява най-напред, че преди да приеме оспорените решения, Комисията не е представила на компетентните комитети изменените проекти на тези решения, заедно с консолидираното становище от 2009 г. и особените мнения. Макар разпоредителните части на обжалваните решения да са идентични с тези от проектите на решения, първоначално представени на компетентните комитети и на Съвета, то случаят не е такъв що се отнася до възприетата от Комисията научна основа за приемане на тези решения. Поради това Общият съд отбелязва, че като е решила да поиска консолидирано становище от ЕОБХ и като е основала обжалваните решения именно на това становище, без да даде възможност на компетентните комитети да заемат позиция нито по становището, нито по изменените проекти на решения, **Комисията се е отклонила от правилата на разрешителните процедури.**

В този контекст Общият съд счита, че **ако Комисията беше спазила тези правила, резултатът от процедурата или съдържанието на обжалваните решения са могли да бъдат съществено различни.** Всъщност доколкото гласовете за предходните проекти в рамките на комитетите са много разделени, а заключенията от консолидираното становище на ЕОБХ от 2009 г., съдържащо особени мнения, изразяват повече несигурност, отколкото предходните становища на ЕОБХ, не е била изключена възможността членовете на комитетите да преразгледат позицията си и да се произнесат за или против исканите разрешения. Освен това, когато комитетите не дадат становище или то е отрицателно, Комисията би следвало да представи предложенията за разрешение на Съвета, който би могъл да се произнесе за или против въпросните разрешения. Едва след тази процедура, ако няма решение от страна на Съвета, Комисията би могла да приеме решенията си.

⁴ Решение 2010/135/ЕС на Комисията от 2 март 2010 година за пускането на пазара, в съответствие с Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, на продукта картофи (*Solanum tuberosum* L. линия EH92-527-1), генетично модифицирани за повишено съдържание на компонента на скорбялата амилопектин (ОВ L 53, стр. 11) и на Решение 2010/136/ЕС на Комисията от 2 март 2010 година за разрешаване на пускането на пазара на фураж, произведен от генетично модифицирания картоф EH92-527-1 (BPS-25271-9), и случайното или технически неизбежното наличие на картофа в хранителни и фуражни продукти съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 53, стр. 15).

В това отношение Общият съд констатира, че добавянето в проектите на обжалваните решения на мотиви, в които като научна основа се посочва едно ново становище на ЕОБХ, представлява съществено изменение на тези проекти спрямо предходния им вариант. Поради това **тези решения не могат да се считат за идентични на предходните проекти и предложения**. Освен това консолидираното становище от 2009 г., в което има големи различия с предходните становища на ЕОБХ, трябва да се приеме за нова оценка по същество, а не за чисто формално потвърждение на съдържащите се в предходните становища оценки на рисковете.

При това положение, **доколкото Комисията съществено е нарушила процесуалните си задължения, Общият съд отменя оспорените решения.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Решението на Общия съд може да се обжалва само по правните въпроси пред Съда в срок от два месеца, считано от съобщаването му.

ЗАБЕЛЕЖКА: Жалбата за отмяна цели да бъдат отменени актове на институциите на Съюза, които противоречат на правото на Съюза. При определени условия държавите членки, европейските институции и частноправните субекти могат да сезират Съда или Общия съд с жалба за отмяна. Ако жалбата е основателна, актът се отменя. Съответната институция трябва да отстрани евентуалната празнота в правото, създадена с отмяната на акта.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Общия съд.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова 📞 (+352) 4303 3708